

เปิดรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. (ร่าง พ.ร.บ. กบช.)

ด้วยกระทรวงการคลังได้เสนอร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. (ร่าง พ.ร.บ. กบช.) เนื่องจากแม้ว่าปัจจุบันประเทศไทยมีช่องทางการออมเพื่อการชราภาพที่ครอบคลุมประชาชนวัยแรงงานทุกกลุ่ม แต่แรงงานส่วนใหญ่มีรายได้หลังเกษียณที่ไม่เพียงพอในการดำรงชีวิต โดยมีเพียงกลุ่มข้าราชการที่มีรายได้หลังเกษียณค่อนข้างเพียงพอที่อัตราเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๗๐ ของเงินเดือนเดือนสุดท้าย ขณะที่แรงงานในระบบที่ส่งเงินเข้ากองทุนประกันสังคมเพียงช่องทางเดียว ได้แก่ ลูกจ้างภาคเอกชน ลูกจ้างชั่วคราวของส่วนราชการ และพนักงานของรัฐ จะมีรายได้หลังเกษียณโดยเฉลี่ยร้อยละ ๑๙ ของเงินเดือนเดือนสุดท้าย ซึ่งต่ำกว่าระดับรายได้หลังเกษียณที่เพียงพอที่อัตราร้อยละ ๕๐ - ๖๐ ของรายได้ก่อนเกษียณ ทำให้ประชาชนกลุ่มนี้มีความเสี่ยงที่จะตกสู่ภาวะยากจนในช่วงวัยชรา หากไม่มีการออมเพิ่มเติมในขณะที่อยู่ในวัยทำงาน ดังนั้น เพื่อเพิ่มรายได้หลังเกษียณให้แก่แรงงานในระบบ จึงควรจัดให้มีการออมภาคบังคับเพิ่มเติมสำหรับแรงงานในระบบที่มีแนวโน้มที่จะมีรายได้หลังเกษียณไม่เพียงพอ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญ ดังนี้

สาระสำคัญ

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อให้แรงงานในระบบ ประกอบด้วย ลูกจ้างเอกชน ลูกจ้างชั่วคราวส่วนราชการ พนักงานราชการ เจ้าหน้าที่องค์การมหาชน และพนักงานรัฐวิสาหกิจ ได้มีการออมเพื่อการเกษียณเพิ่มเติม และมีรายได้หลังเกษียณที่เพียงพอในการดำรงชีพ

๒. เป้าหมาย

เพื่อให้แรงงานในระบบมีรายได้หลังเกษียณไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของรายได้ก่อนเกษียณ โดยผู้ที่ได้รับค่าจ้างไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน ซึ่งมีสัดส่วนประมาณร้อยละ ๕๐ ของจำนวนแรงงานภาคเอกชน จะมีรายได้หลังเกษียณไม่น้อยกว่าอัตราดังกล่าว

๓. การดำเนินงานของ กบช.

๑) การเข้าระบบ กบช. ให้ลูกจ้างซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์และไม่เกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ เป็นสมาชิกของ กบช. โดยกำหนดให้กิจการขนาดใหญ่ (กิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐๐ คนขึ้นไป กิจการที่ได้รับสัมปทานของรัฐ กิจการที่ได้รับส่งเสริมการลงทุน กิจการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หน่วยงานของรัฐที่ไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และกิจการที่ประสงค์เข้าเป็นสมาชิก กบช.) เข้าระบบในปีที่ ๑ กิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป เข้าระบบ กบช. ในปีี่ ๔ และกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑ คนขึ้นไป เข้าระบบ กบช. ในปีี่ ๖ ทั้งนี้ ให้ กบช. ประสานงานกับสำนักงานประกันสังคม เพื่อนำข้อมูลของนายจ้างและลูกจ้าง ซึ่งอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยประกันสังคมมาเพื่อใช้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๒) การส่งเงินเข้า กบช. ลูกจ้างส่งเงินสะสมและนายจ้างส่งเงินสมทบแต่ละฝ่ายในอัตราร้อยละ ๓ ของค่าจ้าง สูงสุดไม่เกิน ๑,๘๐๐ บาทต่อเดือน โดยกำหนดเพดานค่าจ้างไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน และทยอยปรับเพิ่มอัตราเงินสะสมและเงินสมทบเป็นร้อยละ ๕ ร้อยละ ๗ และร้อยละ ๑๐ ภายใน ๑๐ ปี ทั้งนี้ ให้ลูกจ้างและนายจ้าง

มีสิทธิส่งเงินเข้ากองทุนได้สูงสุดไม่เกินร้อยละ ๑๕ ของค่าจ้าง ตั้งแต่ปีแรกที่เป็นสมาชิกของกองทุน และกรณีลูกจ้างที่ได้รับค่าจ้างน้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน ไม่ต้องส่งเงินเข้ากองทุน โดยให้นายจ้างส่งเงินในส่วนของนายจ้างฝ่ายเดียว ทั้งนี้ ลูกจ้างที่เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพภาคสมัครใจตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๐ อยู่แล้ว หากปัจจุบันลูกจ้างและนายจ้างส่งเงินสะสมและเงินสมทบต่ำกว่าอัตราขั้นต่ำที่ กบข. กำหนดจะต้องเป็นสมาชิก กบข. และส่งเงินเข้า กบข. ไม่น้อยกว่าอัตราขั้นต่ำดังกล่าว (หากกองทุนประกันสังคมมีการปรับอัตราเงินที่ส่งเข้ากองทุนประกันสังคม จะมีการพิจารณาทบทวนอัตราเงินสะสมและเงินสมทบของ กบข. เพื่อให้การส่งเงินเข้ากองทุนการออมเพื่อการชราภาพในภาพรวมอยู่ในระดับที่เหมาะสม สร้างความเพียงพอของรายได้หลังเกษียณ โดยไม่เป็นการค่าใช้จ่ายของนายจ้างและลูกจ้างมากเกินไป)

๓) การรับเงินจาก กบข. เมื่อสมาชิกอายุครบ ๖๐ ปี ให้มีสิทธิเลือกรับเงินงวดหรือเงินก้อนจากกองทุน อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่สมาชิกทุพพลภาพหรือเจ็บป่วยใกล้ถึงแก่ชีวิตก่อนอายุครบ ๖๐ ปี ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจและแสดงความเห็นว่าทุพพลภาพ สมาชิกจะขอรับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมทั้งหมดหรือบางส่วนจากกองทุนก็ได้ โดยให้ขอรับได้เพียงครั้งเดียว นอกจากนี้ ในกรณีที่สมาชิกหรือผู้รับเงินงวดจาก กบข. เสียชีวิต ให้ กบข. จ่ายเงินทั้งหมดในบัญชีของผู้นั้นให้แก่ผู้รับประโยชน์หรือทายาท

๔) การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่สมาชิก จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเช่นเดียวกับกองทุนการออมเพื่อการชราภาพอื่น ๆ ได้แก่ การนำเงินสะสมมาหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผลประโยชน์จากการลงทุน และการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินที่ได้รับจากกองทุนในกรณีที่สมาชิกอายุครบ ๖๐ ปี กรณีทุพพลภาพ และกรณีเสียชีวิต

๕) การบริหารจัดการเงินของ กบข. สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นที่ประสงค์จะจัดการเงินของกองทุนต้องเป็นผู้ได้รับอนุญาตจัดการกองทุนรวมหรือกองทุนส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ กบข. (ประมาณ ๓ แห่ง โดยมีสัญญาจ้างคราวละ ๑ – ๓ ปี) เสนอนโยบายการลงทุนต่อคณะกรรมการ กบข. เพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบนโยบายการลงทุนแล้ว ให้นำเสนอนโยบายดังกล่าวต่อสมาชิก และให้กองทุนนำเงินไปหาประโยชน์จากนโยบายการลงทุนที่สมาชิกแสดงเจตนาไว้ ทั้งนี้ สมาชิกสามารถเปลี่ยนแปลงนโยบายการลงทุนที่ได้แสดงเจตนาไว้ได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

๔. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑) รายได้หลังเกษียณของลูกจ้างสถานประกอบการเพิ่มขึ้นสู่ระดับที่เพียงพอ
๒) เงินออมที่เพิ่มขึ้นคาดว่าจะส่งผลให้ระดับเงินออมในประเทศเพิ่มขึ้น ๖๔,๐๐๐ ล้านบาท ในปีแรก (กรณีสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง ๑๐๐ คนขึ้นไป) และหากลูกจ้างสถานประกอบการทั้งหมดเข้า กบข. จะทำให้เงินออมเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าปีละ ๖๘๐,๐๐๐ ล้านบาท

๓) ส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน เนื่องจากเงินออมในกองทุนจะส่งผลให้เงินลงทุนระยะยาวจากผู้ลงทุนประเภทสถาบันเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งจะเพิ่มปริมาณการลงทุนจากการซื้อขายตราสารหนี้และตราสารทุน อันจะส่งผลให้ตลาดทุนในภาพรวมมีความมั่นคงและมีเสถียรภาพมากขึ้น รวมทั้งลดความผันผวนของการเคลื่อนย้ายเงินลงทุน นอกจากนี้ ยังมีผลต่อการพัฒนาตราสารรูปแบบใหม่ ๆ ในตลาดทุนตามอุปสงค์ที่เพิ่มขึ้นด้วย

๕. สถานะปัจจุบัน

ร่างพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยได้ผ่านการตรวจพิจารณาวาระ ๑ แล้ว

ในการนี้ สำนักงานเศรษฐกิจการคลังจึงขอเชิญชวนหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งประชาชนทั่วไป ร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างกฎหมายดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาได้ทาง

โทรสาร หมายเลข ๐ ๒๖๑๘ ๓๓๙๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ nattk@fpo.go.th